

ពិភពលោកតាមវត្ត (ពីឆ្នាំ១៩២០ដល់ឆ្នាំ២០០០)

Les tentures *pidan* des pagodes khmères (années 1920 à 2000)

ដោយ Bernard Dupaigne ជាភាសាបារាំងនិងប្រែជាភាសាខ្មែរ / in French with Khmer translation

ថ្ងៃសុក្រ ទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ ម៉ោង៥:៣០ល្ងាច

នៅមហាវិទ្យាល័យបុរាណវិទ្យា (ក្នុងសាលសម្តែងនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទវិចិត្រសិល្បៈ)

Friday, January 25, 2018, 5:30pm at RUFA (behind the National Museum)

សូមអញ្ជើញចូលរួមស្តាប់ដោយមេត្រី

- សប្បុរសជន
- សមាជិកយសោធរ
- មិត្តយសោធរ

វិភាគទានពី

with contribution from

- Individuals
- Members of Yosothor
- Friends of Yosothor

Yosothor@gmail.com

www.yosothor.org

ពិភពលោកតាមវត្ត (ពីឆ្នាំ១៩២០ដល់ឆ្នាំ២០០០)

ដោយ Bernard Dupaigne

ពីមុនមក ស្រីនៅតាមស្រុកស្រែតែងយកកំណាត់សំពត់សូត្រដែលមានក្បូរក្បាច់រចនាទៅប្រគេនវត្តសម្រាប់តុបតែងប្រតិមាននានាដែលតែងតែមានច្រើននៅទីនោះ។ គេយកសំពត់ទាំងនោះចងជាពិភពសន្លឹងប្រក់លើប្រតិមាធំ ហៅថាព្រះដី ក្នុងគំនិតវន្តនាមស្តារផង ព្រមទាំងការពាររក្សាផង។

ពិភពនោះ ជួនកាលបង្ហាញពីពុទ្ធប្រវត្តិ ជួនកាលទៀតជាតក ជាពិសេសឈុតនានានៃព្រះវេស្សន្តរជាតក។ រឿងទាំងនេះសុទ្ធសឹងពុទ្ធសាសនិកស្គាល់ ឯព្រះសង្ឃក៏តែងលើកយកមកទេសន៍ញឹកញាប់ផង។ បច្ចេកទេសត្បាញ គឺបច្ចេកទេសសូត្រដែលមាន «ចងគាត»។

សព្វថ្ងៃប្រពៃណីត្បាញពិភពលោកសម្បូរណ៍ទៀតហើយ តាំងតែមានការបំផ្លិចបំផ្លាញនៅជំនាន់ខ្មែរក្រហមមក។ ឯការផ្ទេរចំណេះក៏ស្ទើរដាច់ដែរ។ សូម្បីតែផ្ទាំងសំពត់ហូលដែលត្បាញនៅមុនឆ្នាំ១៩៧០ ហើយដែលធ្លាប់រក្សាទុកនៅសារមន្ទីរជាតិក៏ខូចខាតអស់ច្រើនដែរ។

ក្នុងបាបកថានេះ គេនឹងឃើញរូបភាពពិភពជាច្រើនដែលបានថតនៅតាមវត្តនានាពីឆ្នាំ១៩៦៨ដល់ឆ្នាំ១៩៧០, នៅសារមន្ទីរជាតិឆ្នាំ១៩៧០ ព្រមទាំងរូបពិភពដែលធ្លាប់តាំងបង្ហាញនៅពិព័រណ៍ធំនៅក្រុងប៉ារីសកាលពីឆ្នាំ១៩៧១។

Les tentures *pidan* des pagodes khmères (années 1920 à 2000)

Bernard Dupaigne (Musée de l'Homme, Paris)

Les pieuses paysannes du Cambodge offraient autrefois au monastère de leur village des étoffes de soie décorées pour honorer les statues du Buddha qui s'y trouvaient en abondance.

Ces soieries étaient disposées au-dessus de la statue principale, en dais, pour l'honorer et le protéger. Elles montrent des épisodes de la vie du Buddha ou bien de l'une de ses 547 précédentes réincarnations, en particulier les scènes du Vessantarajataka.

Sur ces soieries à figures, préparées selon la technique dite de *ikat*, les fidèles reconnaissent des scènes que le vénérable de la pagode détaillait pour eux lors des fêtes périodiques.

Ces œuvres superbes ne se font plus : les peintures sur toile ou les fresques les ont remplacées dans leur rôle d'édification et d'enseignement.

Les monastères les conservaient précieusement, mais le régime cruel et brutal des Khmers Rouges (1975-1979) les a fait disparaître. La chaîne des transmissions des savoir-faire a été rompue, et les temps nouveaux ne laissent plus le loisir aux meilleures des tisserandes de les préparer.

Même les anciennes soieries précieuses préservées au Musée National de Phnom-Penh, toutes antérieures à 1930, n'existent plus.

Cet exposé fait revivre ces étincelantes soieries du Cambodge, à partir de photographies prises dans les villages, les pagodes, de 1968 à 1970, au Musée national du Cambodge en 1970, ainsi que de celles des œuvres présentées à l'Exposition de 1931 à Paris.